

Registrační číslo: CZ.1.07/1.4.00/21.0938

Název: Škola hrou

Novověk + moderní doba 5. ročník

Základní škola a mateřská škola Hrubý Jeseník

Zpracovala: Mgr. Veronika Hurychová

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Počátek novověku

- Rod Habsburků
- České země součástí veliké habsburské říše
- Nový sloh: renezanace – čtverhranné okno, psaníčka, sochy
- Království bohatlo – mnoho naleziště stříbra
- Lidé se věnovali chovu ovcí, ryb a vařili pivo
- Byla nutnost většího vzdělání
- Mluvílo se převážně německy
- Šlechtici měli soukromé učitelé, na vsích chudé jednotřídky

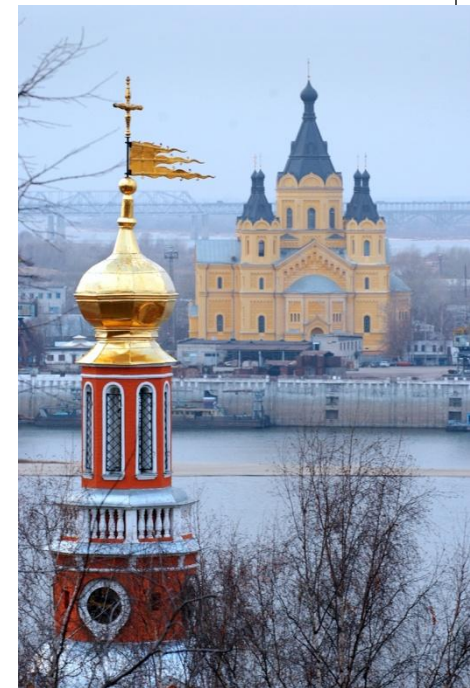
Bitva na Bílé hoře

- Rozpory mezi Českou šlechtou a Habsburky
- Habsburci chtěli ovládnout české země
- Omezovali jinou víru (podpora katolictví)
- Po dvou hodinách bylo po všem, hned po prvním útoku se české vojsko dalo na ústup
- Císař se českým pánům pomstil a nechal 27 pánů, kteří vedli povstání na Staroměstském náměstí v Praze popravit

Doba temna

- Spor mezi Českou šlechtou a Habsburky přerostl v třicetiletou válku
- V Čechách nastaly zlé časy
- Lidé robotovali na polích nových pánů
- Neměli žádná práva
- Museli vyznávat pouze katolickou víru
- Šířila se pouze němčina
- Nový sloh: baroko – přepychové, bohaté stavby

Jan Amos Komenský

- Pro svou víru musel opustit svou vlast
- Jeden z nejučenějších mužů
- Věnoval se učitelství
- Propagoval názorné učení a učení pro všechny
- Byl považován za „učitele národů“
- Domů se nikdy nevrátil
- Zemřel v Nizozemsku

Císařovna Marie Terezie

- Po skončení doby temna
- Vládla moudře
- Snížila robotu na tři dny v týdnu
- Zvyšovala vzdělanost
- 1774 zavedla povinnou školní docházku
- Po její smrti vládne její syn JOSEF II.
- 1781 **toleranční patent** – zrušení náboženské nesvobody
- Také **zrušil nevolnictví** – lidé byli svobodnými občany, ale stále museli robotovat

2. pol. 18. století

- Vznik manufaktur – velké dílny (nejvíce textilní)
- První stroje poháněné vodou nebo koňmi
- Parní stroj – se stal opravdovým motorem, poháněl i dopravní prostředky
- 19. stol = **století páry**
- První parní stroj **James Watt** (vot) – lokomotiva
- První továrny s transmisemi – od jednoho stroje se pohyb přenášel k dalším strojům
- **Josef Božek** – první parní automobil a parní loď
- **Josef Ressel** – lodní šroub
- **Bratřenci Veverkové** - ruchadlo

1848

- Revoluční rok
- Nespokojenost a povstání proti utlačování
- Úspěchem bylo zrušení nevolnictví
- Na trůn usedl František Josef I. , čeština byla stále potlačována, přísný policejní dozor
- Mnoho lidí chtělo češtinu zachránit – začali psát české knihy, začali hrát divadlo – první dřevěné divadlo Bouda
- Tomuto procesu se říkalo **NÁRODNÍ OBROZENÍ**
- Josef Kajetán Tyl: Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka

Moderní doba

- Technický pokrok na konci 19. stol.
- Velkovýroba v továrnách, nejznámější strojírenské Škodovy závody v Plzni
- Nová energie – elektřina
- Nejslavnějším vynálezem žárovka
- Spalovací motor – první automobily, motocykly
- První letadla, družice – Sputnik 1957, O měsíc později pes Lajka, 1961 major Jurij Gagarin
- První počítače, moderní stavby, rozvoj medicíny.....

1. světová válka

- 1914 – 1918
- Rakousko – Uhersko s Německem proti Velké Británii, Francii, Rusku a dalších zemí
- Česká veřejnost nechtěla bojovat
- Nesměli se vydávat učebnice, noviny, mnozí politici byli uvězněni
- Tomáš G. Masaryk spolu se svými spolupracovníky organizovali boj za samostatný československý stát
- 28. října vznik samostatného Československého státu

2. světová válka 1939 - 1945

- Německo v čele s Adolfem Hitlerem napadlo Polsko
- Obsadili Čechy a Moravu – české země součástí Protektorátu Čechy a Morava (připojeny k Německu)
- Válka byla velmi krutá
- zvláště pro Židy
- V továrnách se vyrábělo pro účely války, lidé měli hlad
- V roce 1944 se válka chýlila ke konci
- Od východu k nám postupovala sovětská vojska, od západu americká armáda
- 8. května 1945 se Německo vzdalo

Památník v Lidicích

- Celá obec byla vyhlazena

Zdroje:

- <http://www.dejepisvkostce.estranky.cz/clanky/stavebni-slohy/baroko.html>
- <http://vlast.cz/ruchadlo/>
- Mandelová, H. Moje vlast. Český Těšín: Dialog 2008.
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Vyhlazen%C3%AD_Lidic
- www.google.com
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bila_hora_rekonstrukce_4.jpg
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jan_Vil%C3%ADmek_-_Jan_Amos_Komensk%C3%BD.jpg
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Andreas_Moeller_001.jpg
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ruchadlo_bratranc%C5%AF_Veverkov%C3%BDch.jpg
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Thomas_G_Masaryk.jpg
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lidice-pamatnik_detem.jpg
- Kliparty z webu Office Online
- Práci jsem vypracovala samostatně.